

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

3. Recentem habemus &c. De Processibus contra Imperatorem, ac
confederantes cum ipso, & contra Titulum Vicarii à Rege assumptum:
anno 1339.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](#)

ANNO

1339.

III.

Ex Archiv.
Anglia Ric-
mer Tom. 5.
pag. 128.

De Processibus contra Imperatorem, ac confe-
derantes cum ipso, & contra Titulum Vicar-
rii à Rege assumptum: anno 1339.

BENEDICTUS EPISCOPUS,
Servus Servorum Dei, Magnifico Princi-
pi Eduardo Regi Angliae illustri, spi-
ritum consilii sanioris.

RECENTE habemus memoriam, & etiam
tua credimus memoria inhærente qualiter dudum, non longè diebus præteritis, Ex-
cellentiam tuam puram & sinceram à quavis
obfuscatione tenebrii contagii præservari, tuæ
que splendorem proæpia in te lucere clarius
cupientes ex intimæ dilectionis affectu, quo
te statimque tuum semper suimus prosecuti,
nostras tibi direximus litteras; Inter cetera re-
centes, quod Ludovicus de Bavaria, con-
tra Processus felicis recordationis Johannis Pa-
pæ XXII. Prædecessoris nostri, & Inhibitiones
ipsius, de Consilio Fratrum suorum Sanctorum
Romanæ Ecclesiæ Cardinalium factos & habi-
tos, diversas, spirituales & Temporales, poenias & sententias continentes, ingressus Ita-
liam, nonnullos Hæreticos, & de hæreti pub-
licè condemnatos, in consortium publicae
familiaritatis & participationis admisit, Hære-
tica quoque dogmata, scienter, immo potius
dementer, approbans, ea per diversas suas lit-
teras, ejus noto sigillo munitas, deduxit in a-
liorum publicam notionem. Ex his & pluribus
aliis horrendis excessibus, quos, ut pote roti-
mundo notorios subtricemus, se ostendendo
hæreticae pravitatis labi respersum, ac Excom-
municationis & anathematis sententias incur-
rendo. Et tandem, ausus ausib[us] & excessus
superaddens excessibus, ad Urbem accessit,
ubi in tantam prorupit infaniam, ut meditatus
Urbi & Orbi universalis schismatis Suscitare dif-
pendium, quandam hypocritam, nomine Pe-
trum de Corbaria, velut abominationis de-
testandæ simulacrum, quantum in eo fuit, pro
Romano Pontifice statuere & habere per se &
alios moliretur, ipsumque fuit veneratus ut Pa-
pam, consecrationem, immo verius execratio-
nem, ac diadema Imperiale, de facto recepit
ibidem, ut de multis aliis reprobis ejus processi-
bus & detestandis excessibus præsumptione
perpetratis hæretica, tacatur. Propter qua idem
Prædecessor dictum Ludovicum denunciavit à
Domino omni dignitate & honore fore privatum, & ipse in eum, tantarum hæresum & Schismati-
num maculis irretitum, exercens gladium A-
postolica porestatis, cum cum omnibus qui ad-
hererent eidem, vel fibi præstarent auxilium, con-
siliū, vel favorem, seu pro Romanorum
Rege vel Imperatore scienter haberent, tenerent,
vel nominarent, eundem, non solum excom-
municationis & anathematis, sed etiam alias
poenias & sententias tanquam in fautoribus, auxili-
atoriis, & valetoriis Hæretici, & Schismatici,
promulgavit, & declaravit à jure prolatas sicut
in diversis processibus, per dictum Prædeces-
sorem super hoc habitus, seriosius continetur.
Quibus per dictas litteras nostras prolixiore nar-
rationis serie ad notitiam tuam deducis, mag-
nificentiam tuam per eadem litteras requiren-
dam duximus & rogandum, ut tu, prudenter
advertis, & in scrupuloso internæ confide-
rationis adducens, gravitatem peccatarum & sen-
tentiarum, quas incurrent, quisque se pe-
nitus, & discriminibus implicaret, qui præ-
fato Ludovico sic publice & notoriè de praviti-
bus hæresi sic odiosi schismatis condemnato,
priusquam reconciliationis gratiam ejusdem Ec-
clesie meruisset, participare præsumerent, vel

fibi impenderent auxilium, consilium, vel favo-
rem, vel tanquam Imperatori vel Regi Roma-
norū reverentia cultum, seu titulum Regalis
vel Imperialis nominis, assignarent scienter, à
cujuslibet participationis feedere contrahendo
cum eo, & qualibet exhibitione reverentie &
honoris fibi, tanquam Regi vel Imperatori, do-
nec ipse reconciliationis gratiam dicta Ecclæsiæ
meruisset, penitus te retrahere & totaliter ab-
stinere arctares, ut tibi famæ integritas & illibata
tui generis claritas servarentur. Postque ru-
more imposito & infesto ad auras nostras de-
ducto, quod tu requisitionibus & precibus nos-
tris hujusmodi, de fonte prodeuntibus caritatis,
non sine detrimento tua salutis, & famæ, quod
dolentes referimus, obauditis, eisdem processi-
bus Prædecessoris ejusdem, per quos adversus
omnes & singulos cujuscumque præminentia,
conditionis, vel status, etiam si Pontificali, vel
Regali, vel quacunque alia Ecclesiastica, seu
mundana dignitate fulgerent, præfato Ludovico
adhaerentes, seu præstantes directè, vel indirec-
tè, publicè vel occultè, consilium, vel auxilium, vel
favorem, vel fibi, tanquam Imperatori vel Regi
Romanorum, reverentiam exhibentes, seu Titu-
lum Regalis vel Imperialis nominis assignantes,
seu ascribentes, graves spirituales & temporales
poenias & sententias infliguntur in sua perduranti-
bus fitmitate præsumptivas Confœderationes ini-
re, cum eo, sibique adhaerere ac præstare consi-
lium, auxilium, & favorem. Et, quod est gravius
in serenitatis tua gloria notabilem ponere macu-
lam non formidans, per totam Alemanniam &
Germaniam, ac universas & singulas carum Pro-
vincias, Vicariatus nominis Officium, sub Impe-
rialis nominis Titulo, ab eodem suscepimus de
facto cum idem Ludovicus nec Rex, nec Im-
perator, existit tali prætextu Ecclesiæ Præ-
latis & personis Ecclesiasticis in terris Imperii con-
stitutis, ac in nostra & ejusdem Ecclesiæ devo-
tione & fidilitate consistenteribus, sub poenis gra-
vibus, per tuas litteras injungendo, ut ad te,
tanquam ejusdem Ludovici in parcibus illis vica-
rium super diversis, contentis in eisdem tuis lit-
teris, convenienter, prout in dictis litteris, quas
sigillo tuo munitas, præsentatas nobis, oculata
fide perspeximus, plenus continetur con-
temnens damnabiliter poenias & sententias supra-
dictas, illis te manifeste non absque horrenda
tui status macula atque nota procul dubio impli-
cando, nos considerantes quod hujusmodi Vicariatus
Officium & alia præmissa per te præsumpta,
ad tui honoris & status, ac salutis, & famæ,
dispendum redundabant, te per dictas litteras
nostras requirisimus, & hortari suimus, Paterni
tibi consilio suadentes, ut præmissa & alia,
qua circa illa tibi possent occurrere, deducens
in rectæ discussione & deliberationis examen;
Ac insuper tenens certius & attendens quod
idem Ludovicus, ut præsternitur nec Rex, nec Im-
perator existit nec aliqua, qua fecerit, vel faciat sub
Imperiali vel Regali nomine, sicut aliquis roboris
vel momenti. Quodque tibi periculorum erat,
ac multipliciter formidandum, bellorum
subire discrimina, si fores dictis processibus,
panis, & sententiis, involutus, ac per hæc
Dei & ejusdem Ecclesiæ persecutor & hostis
effectus, à quibus semper desideravimus redi-
dere te immunem, ab hujusmodi præsumptionibus
penitus resiliens, gressusque tuos in
viam rectam ac Deo placitam nusquam stanxi,
saluti, & honori, conguam dirigere, quantocius non differens. Sperabamus enim quod
oculis tuis apertis ad bonum, & declinantibus
non in erroris devium, sed in callem rectitudini-
nis & semitam veritatis salutiferam, monita de-
vote susciperes & efficaciter adimpleres, nec
dominum, ac nos, & eandem Ecclesiam, ul-

ANNO
1339.

terius

ANNO
1339.

terius per graviores excessus ac oppressiones Ecclesiarum & personarum Ecclesiasticarum, contra te ad iracundiam provocares. Sed, sicut noviter ex conquestione venerabilis fratris nostri, Guillimi Episcopi Cameracensis, non sine admiratione & animi turbatione, percepimus, & referimus cum dolore, tu predictis Monitis, Requisitionibus, Hortationibus, & precibus Apostolicis deductis penitus in contemptum, adversus praefatum Episcopum & Ecclesiam Cameracensem, ad Comitatum & terras ipsorum, quodam voluntarios & odiosos processus, non absque divina Majestatis & Apostolicae sedis offensa, & derogatione Ecclesiastica libertatis, de facto, pretextu Vicarius humujusmodi, habere cepisti, & graviores facere comminaris, ac contra Civitatem Cameracensem, que ad Episcopum & Ecclesiam predictos pleno jure noscitur pertinere, equitum & predictum armatorum exercitum congregasti, ipsamque, in dictorum Episcopi & Ecclesiae damnum non modicum & prejudicium, obsecisti, eamque detinere praesumis obfessam. Cum itaque processus, vel verius excessus, hujusmodi non possumus salva conscientia, nec etiam debeamus contumentibus oculis pertransire, quin ad cutionem & defensionem ejusdem Cameracensis, & aliarum Ecclesiarum, in quarum opprefione Jura nostra & Romana Ecclesia optimi dubium non existit, apponamus manum Apostolicae potestatis. Excellentiam tuam iterato requirimus & rogamus attente per Apostolica scripta tibi districius injungentes, quatinus atteadene conflituisse & revolvens prudenter, in scrutinio meatus tuae, quam periculofum tibi, tuisque haeredibus imposterum reddi posset, quod adversus ejusdem praedecessoris processus notoriis habitus & per universa fore orbis clima publicatos, te procaciter erigas & publice venias contra eos. Quantaque nota infamiae & ignominiae, ex presumptione tam damnablem respergaris, considerantius etiam cogitans quale tibi, tuisque haeredibus, imposterum possit parturiri dispendium, si publicus fautor heretici & schismatici, de heresi & schismate condemnati, per solemnes processus ejusdem sedis Apostolicae denotaris consulto & proviso consilio, per emendationem debitam, hujusmodi studeas praeavere pericula & dispendia evitare, predictum exercitum ab obsecro prædicta quantocius revocando, & a similibus impostero abstinendo, d. & o.que Vicarius officio, per quod fama tua luditur, & status dignitatis Regiae non mediciter minoratur, ulterius non utendo. Alioquin, cum non sit differendum homini contra Deum, nec Ecclesiarum oppressiones possumus salva conscientia & quantumitate sustinere, contra te, licet invitè, ad publicationem dictarum sententiarum & personarum in diis ejusdem praedecessoris processibus, constitutarum, contentarum & etiam prolatarum, quas te propter predicta non est dubium incurrisse, infallibiliter procedimus & procedi faciemus per illos, prout videmus expedire.

Datum Avignon. quarto Idus Octobris Pontificatus nostri Anno quinto.

IV.
Ex Archiv.
Angl. Rimer.
Tom. 5, pag.
146.

Francia & Anglia Reges ad pacem hortatur, & item componere se paratum exhibet:
Anno 1339.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo

filio Eduardo, Regi Anglia illustri, satutem & Apostolicam benedictionem.

ANNO
1339.

Dum diligenter attendimus, & profundis cogitationibus mediramur, quanta summi & aeterni Regis fuerit benignitas & misericordissimæ affluens pietatis, quod pridem tuis, carissime Filii, & carissimi in Christo Filii nostri Illustris Francie Regis, ejusque colligatorum Ordinatis aciebus, & multum ex propinquio ad confligendum terribiliter & animose dispositis hinc & inde, secuta non exciterunt pericula, qua tantus fragor armorum & armatorum impetus minabantur. Eadem laudum exolivimus praeconia cum hac ad donum Dei maximum & grande operatum misericorditer à Clementia divinae providentie, qua in sui dispositione non fallitur, miraculum reputetur. Ex hoc quidem colligi potest etiam apertius quod altissimo, qui bella conterit, & gentibus, ea volentibus, per Prophetam, dissipacionis exterminium comminatur, tanta sanguinis redemptor pretioso cruce Dominico, quanta fuisset si confictum sibi dedissent acies predictæ tunc temporis, in totius Christianitatis damnum, opprobrium, ac animarum multarum periculum effusio non placebat. Regalis quoque circumpectio potest etiam advertere diligenter, quantum tu, & Rex predictus indagationem haberetis formidare divinam, si populos Dei, quos ipse à periculis animarum & corporum eripuit sic benigne, iterum simili subiecte discrimini curaretis; timendum esset procul dubio, ut adeo accenderetur; & præserit vementius contra illum qui hujusmodi discrimini daret amplioram operam, ira Dei, ut tanta strages rantaque confusio sequentur, quod tota concuteretur Christianitas, & reformatio pacis & concordiae non solum difficilis, sed impossibilis, qua non finat miseratione & misericors Dominus contingere, redderetur. Et insuper, nec minus considerandum videtur, quantum, occasione guerrarum praesentium, multis & variis modis, ut fertur, Regii subditio non modicum sint exhausti pecunias, & aliis bonis suis; & etiam quod, si continuatio talium onerum sequeretur quod absit amplius gravarentur; quodque bellorum eventus est dubius & multum, ubi Dei timeretur indignatio formidandus. Ideoque Regiam Magnificentiamrogamus in Domino attentius & hortamur, eam, nihilominus per Dei misericordiam obsecrantes, quatenus, præmissa & alia quæ possunt occurrere circumpunctioni Regiae in hac parte, revolvens intra claustra pectoris Regii, & deducens in exactæ deliberationis examen, ad reformandam pacem cum Rege prefato, vel Treugas ineundas, ut tuis, dilectissime fili, tuorumque obvietur periculis, & Deo, qui pacem diligit, & in viris pacificis delectatur magis placeas, teque acceptiorem eidem efficias, animum habiles Regium & inclines, dilectorum filiorum nostrorum Petri tituli Praxedis, Presbyteri & Bertrandi sancta Maria in Aquiro Diaconi, Cardinalium, Apostolicae sedis nunciorum, zealarorum utique Regii honoris & commodi, quos dudum ad partes illas, propter ea, de consilio fratrum nostrorum, destinavimus, monitis & salubribus circa hoc persuasionibus effectualiter nihilominus adquiescens. Sane, cum propter ea, quæ præmissa sunt, & quia hujusmodi & aliis innumeris periculis, ex guerris predictis eminentibus, obviare salubriter, & ut inter te, Fili amantissime, dictumque Regem, tibi nexu propinquo sanguinis & affinitatis conjunctum, pacis plenitudo & matura caritatis dilectione vigeant, pacis reformationem hujusmodi ferventibus desideriis peroptamus, si forsitan

per